

Sy-li spěwał,
Pilne dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoju mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Prez spar měrny
Čerstwość da.

Njech ty spěwaš,
Swérnje dželaš
Wśdny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebes mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokréw će!

F.

→ Sserbske njedželske lopjeno. ←

Wudawa šo kózdu šobotu w Esmerjez knihicjischčeřni w Budyschinje a je tam sa schtowrtlětnu pſchedpłatu 40 pj. dostacj

8. njedžela po ſvjatej Trojizy.

Mat. 7, 15—23.

Hdyž učko ho na dalschi, jemu ujeſnaty pucž poſczeleſch, dha jemu jón předy nadrobnje wopiszaſh. Ty mjenujeſch jemu wſchě te hórkı a lěſhy a wſhy, nimo kótrichž ma hic̄, tež te pucže, kijž wot drohi na prawizu a lěwizu wjedu. Tak šo potom wěſcze ujeſabludži, ale tež tam dónđe, hdjež ma hic̄. Je džecžo na tym, so by starschiſki dom wopuszczilo a šo do žiwjenja won podalo, tehdy jemu nan jeho pucž tež wopishe, tak daloko kaž jón pſchewidži. Wón jemu te njeſchecjelske mozy poſaže, kijž budža jemu do pucža ſtupacž, so bychú jeho ſkaſyle, a te dobre a wužitne, kijž budža jemu ſbože pſchinjeſez chžycž. A to je derje a prawje tak. Zyly pucž pak žadyn nan pſchewidžez, na wſchě mozy šo dopomiež njemóže. Duž k temu džeszu w posdžischiim žiwjenju dobri ludžo pſchistupuju, jemu radža, jo napominaju, jo warniſa a troschtuju. O, ſchto ſu tola tajzy ludžo winojozi! Dich mjenia Boža ruka wěſcze do knihow wěczneho žiwjenja ſapiſche. Alle cželovjekej bliža šo na pucžu pſches žiwjenje tež druzh: falschni profetojo, so bychú jemu roſom ſmucžili, wočzi ſaſlepili, wěru ſlemili a jeho zyłe ſkaſyli, so žeňe wotyknieny kónz ſwojego pucža, kražne wrota njebjekho Jerusalema, ujezdzpěje. Tehodla:

Hladajcze šo falschnych profetow!

1. Schto ſu woni?
2. Schto dokonjeja?
3. Schto je jich kónz?

1. Schto ſu woni? Hladajcze šo falschnych profetow, kotsiž we wowczej drascze k wam pſchinidu. Prawy profeta je muž, kijž je k nam wot Boha pößlaný, kijž nam Božu wolu pſchipowjeda a kijž nam k naschemu ſbožu radži, wſcho jene, hacž ſo nam jeho ſłowa ſpodobaju, abo niz. Falschni profeta pak je tón, kijž wudawa, ſo je wot Boha pößlaný, kijž wudawa, ſo je to Boža wola, kijž nam pſchipowjeda, a kijž wudawa, ſo nam k ſbožu radži. Pſchi tym pak je ſ tym wſcho zyłe hinač. Wotrych ſłowow ſo wón jara hłada, wón džen ſo nam we wowczej drascze bliži. Taizy falschni profetojo běchu hižom ſastarſku mjes iſraelſkim ludom. Ahab mějeſche jich wokolo ſebje. Tačo chžycſe do Ramotha cžahnyež, ſo by pſchecžiwo Syriſkim wojowal, praschesche ſo najpredy ſwojich profetow, hacž dobuđe. Wſchitzu wěſchczachu dobycze. Haj, jedyn ſ nich, ſedekia, ſčini ſebi želesne rohi k ſnamjenju, ſo Iſrael Syriſkich tak ſpowala. Jedyn wſchaf, Michal, ſemliwy ſyñ, wěſchczesche, ſo je Iſraela na horach roſehnateho widział, kaž wozny bjes paſtyrja. Alle Ahab wěrjeſche tym falschnym profetam bóle hacž temu, kijž njeſbože wěſchczesche, a da jeho do jaſtwa cžižnyež, hacž by ſo jako dobycze ſ wójný wróćil. Wón pak ſo wjazy njewrōči. Čji falschni profetojo běchu ſwojego kraſla roſtorhali.

Falschni profetojo ſběhachu ſo tež ſa cžaſ ſapochtolow a ſawjedowachu ludži. ſswj. Pawoł, kijž je nam w liscze na Korinthiſkih luboſcz ſ najrjeñſchimi ſłowami wukhwalował a kijž je taſku luboſcz ſam měl, je pſchecžiwo tutym profetam w liscze na Galatiſkih to hórkę ſłowo

trjebac̄ dyrbiāl: Někotři žu, kotsiž waš myla a chzedža Čhrystušowý evangelijský pšchewrōcžiež. Ale hdy bychmy tež runje my abo jandžel s njebož wam evangelijský hinač předowal, jako my wam předowali žmy, tón budž pošlaty. S falsohny profetami žo tež nětko žwēt mjerwi. Schto dha běchu eži, kíž pshed něshko lětami ludži napominaču, pšchecživo wyschnoseži žo sběhac̄, s žyrkwe wustupowac̄ a wot Božeho žlowa žo wjazy wodžic̄ njeďawac̄, druhé, hac̄ falsohni profetojo w wocežej draſež? Kac̄ rjenje a pšchecželne tola wudawachu, so maju prawu bōjsku mudrošč a dobru radu a so žaneho měra nimaju, doniž naž wobšvožili nježku! Falsohni profetojo we wocežej draſež to běchu. Tola pak tueži hischeze dawno eži najhórschi nježku. Hdyž wjek wokoło woceženje wuje, žo drje wozh wustróža, wón pak jim nicžo ežiniež nježože. Hdyž pak je žo do woceženje nnts dobył, dha je rostora. Falsohni profetojo wokoło naž žu strashni, ale hischeze hórschi žu eži profetojo w naž. Schto pak žu eži? To žu našche snutskowne ſle požadanja, te žadanja po hréšchnych wježelach, po samoženju, po ežesči, našcha ſawisež a wježiwosč a podomne ſle požihlenja, potaſkim te ſchkré, kíž je hréšchny pad w ežlowjeku ſazehlik a do ſotrychž ſly nješchecžel bjes pšchecžac̄a duje, so by nož ſ tutym plo- mjenjom ſkayl. Kajke ſbože lubja tola tueži snutskowni falsohni profetojo! Schto wocžakuje lohkomyžlny mlody wot ſakaneho wježela, schto nahrabny dorosženy wot najebaneho samoženja, schto hizom ſestarjeny wježimy wot poraženja žwojeho nješchecžela do njebožeho ſboža! A schto docžala? Wótre černje ſa duschu a wutrobu. To praji nam to druhé praschenje.

2. Schto dokonjeja falsohni profetojo?

Na jich plođach dyrbic̄e jich pōsnac̄. Móže tež schto kic̄e ſběrač̄ wot černjow abo ſigi wot wot wostow?

Tež falsohni profetojo žu žylni a dokonjeja wjele. S fajkej mozu a khrobkoſežit je falsohny profeta Muhamed žwoje džiwje ežrjodh napjeliš, so žu ſa krótki ežaž wjehé ſchecžijanske žyrkwe Afrije a Afriki ſpovalače a ſebi wjehé tam bydlaze ludy podežiſke, tak ſo pshed nimi ſyke ſchecžijanstwo ržesche! Pshed 100 lětami je khézor Napoleon kralow ſe ſtolow ſtokal, kaž žlabé džecži ſe ſtoležkow, a žwojich pšchecželov na nje ſadžat. W přenini ežažu ſchecžijanske žyrkwe mějachu tež njebožazh ludžo a falsohni profetojo žamno móž, džiwu ežiniež. Nježm̄ my, tak chzedža jumu rjez a žo ſamolwiež, w twojim mjenje wěſhežili? Nježm̄ w twojim mjenje ežertow w on honili? Nježm̄ w twojim mjenje wjele ſkutkow ežinil? A schto njeđokonjeja tola tež dženža ſli ludžo do hoberštich ſkutkow! Ale wjehé jich ſkutki ſu tola ſte. Bóh wjehaf druhdy tež ſkutki, ſlych ludži k dobremu nažoži. Napoleon je wjele ežinil, ſe čehož žu ludžo wuzitk měli.. A eži žam, ſotrychž čhysche ſchto ſ nekaſkimi ſrjepkami ſkonzowac̄, ſotrychž pak bě runje ſ nimi wuſtrowil, žu runje tak ſbožowni, kaž eži, ſotrychž je wěrjazh, pobožny lěkar jažožil.

Ale žame na ſebi a ſa nich běchu te ſkutki ſte. Wjemi pjenjes do ruk. Schto je na njón načižhežane, ſotra króna, kajki wopon abo ežeje njenow, to je pödlaſke. Wjeho je na tym ležane, ſe čeho je pjenjes bit, hac̄ ſe ſkota abo ſ kopra. To dwajnowaré wot dwazycžihriwiarja roſdželi. Tak je tež to ſa kózdeho roſrižaze, hac̄ jeho ſkutki ſ wěry a ſe pobožnoſež a dobreje wole wuſhadžea, abo ſ njebož a ſe ſkóſež, niz pak, ſchto ſkonežnje Bóh ſ nich ſežini.

Pſhi tym wjehem pak je ſ wjetſcha tak, ſo ſlych ludži ſkutki ſene njebož po druhim načižnjeja. Kaž wohén wot jeneho doma

na druhí běži, hac̄ ſyka wjazh w prósche a popjele leži, tak tež ſkutki falsohny profetow pšchego ſ nowa ſute njeboža porodžuju. Hdyž je jenož jedyn piežk a hracežk do wjehy pšchecžahuy, žo ſa nint bōržy wſchitzh wježni kaž ſ kužolom do njeboža hlibje a hlibje wjereža. Ženiczki njebožazh, ſotrehov ſly njebožecžel do wěrja- zeje wožadu poſczele, móže ſa krótki ežaž ſyku žyrkwinu ſubju wuprōſdniež.

3. Schto pak je ſónz falsohny profetow?

Kóždy ſchto m, kíž dobre plođu nješchini jež, budže porubanu a do wohenač ežižnjeny. Tehdy budu ja jím pōsnac̄: Ža waž nihdy nježhnt ſe- ſnak; džicže prjecž wote minje wſchitzh, wj ſlóſtiž!

Hlaj, kóždž ſo po morju wjese. Na njej je wjele pucžowarjow. Wſchitzh chzedža ſ dalofeje zužbý domoj. Eži jenii žu wonkach hódné žiwenje wjedli, eži druhý žu ſo ſ hřechami wopanzali. Prjedy hac̄ žamni domoj pšchindu — to derje wjedža — je tam poyjeſez wo tych ſkutkach dōſchla. Duž tam na tych jených ſbože, na tych druhich hórfi porok ežaka, a eži jeni ſo teho dla na dom wježela, eži druhý ſo pshed nimi boja. Tak ſo ſyke ežlowjeſtvo k brjoham wěžnich ſiwenja wjese. Powjeſez wo našich ſkutkach je tam dawno dōſchla. O, běda tým, kíž žu tu falsohni profetojo byli, druhemu na ſchodus a na ſavjedženie! Kac̄ budža tſchepotac̄, hdyž budža žlyſchež: Ža waž nihdy nježhnt pōsnak; džicže prjecž wote minje, wj ſlóſtiž!

Duž boj ſo bôle hac̄ wohenač falsohny profetow, jo tebje ſavjedli njebožch; vjeř tych žwojich pshed nimi na ſedžbu bôle hac̄ pshed ſmijizu; ſónzij a ſabivaj ſ pokutu a roſfacžom wſchědnuje ſ nowa tych falsohny profetow, kíž w tebi žwoju hlowu ſběhaju, njebožazh ſwoje ſnutskowne ſle požihlenje; ale wožebje hladaj ſo teho, ſo njebož žam druhemu falsohni profeta byl, jako ſavjedník a mordar jeho dýſe!

Budžm̄ wjele bôle dobri profetojo, kíž wolu ežinimy žwojeho Wotza w njebožach!

J. K. w H.

Wo žwobodže ſchecžana.

Rosklad Lutherovy ſ leta 1520 (jeho 3. reformatorſki ſpiſt abo knižka, — k 400letnemu reformačkemu jubileju), ſežerbſcheži

M. Urban, farar em., w Chrótawje.

Sawod. Knižka „Wo žwobodže ſchecžana“ je njepožrednije wulkej ſwadnej pižmje „Na ſchecžanje ſemjanſtvo“ a „Wo Babylonſkim jaſtwje“ ſežehowała. Te tsi hromadže žu reformatorſke hlowne pižma Luthero. Wone tež po žwojim wopſchijecžu we wažnym ſwiaſku ſe ſobu ſteja. W tym 1. je Luther ſchecžanſtvo ſhromadnje k wojowanju woła pšchecživo tamnym ha- ničnym ſwotkowym njeviſchnoſezam a možowanjam hamža a teho ſtawa, kíž žamliutki duchowneho a měſchniſkeho wuſuama ſo ſhwalesche. W tym 2. woſkrywa a ſahubja wón te duchowne ſwiaſki, ſe ſotrymij ſamni we žwojich huadownych hředkach diſche do wotvežtwa wupinowachu. W tym 3. ſkonežnje je wón na najhlubſche požlednje praschenja wo poměrje ſchecžanſkeje diſche k jejnemu Bohu a Wumóžnikej a wo ežueži a býeži jeje ſboža ſo vróžil. Wono njeviſtupa wjazh jako naſle, hněwne ſwadne pižmo, ale je měrnc ſakkadne ſhwedeženje prawdy, pshed ſotrejž dyrbiā brónje a ſwiaſki ežemnoſeže ſo žame wot ſo ſnežicž. Wone nam najhlubſhi ſaložk ſchecžanſkeje powědomnoſeže a ſiwenja w nadobným, ſbóžným poſoku a wěſtoſeze poſkaſuja, ſotrejž pſches njón ſo walaze žožm̄ a wichory bědženja ſatſažnhež njeſamóža. — A tole pižmo bě Lutherowe wotmoloženje na hamža a jeho pſche-

čzivo njemu widatu flatbu. Wono njeběsche psches tutu wuwahjene, chžysche wjelewjazy jako natwarjazy rošklad kſchecžanskim čitarjam shromadnje žlužicž. Ale Luther je nětko sa tamní saměr trjebasche. Wón je Leonej X. s wobščernym pſchewodnym pízmom pózla. Wono žaneho tých wobſkoržnych dyptkov, kž běchu w tamnej flatbje pſchecživo njemu nakopjene, žaneho naspomenjenja njehodnijesche. Wono jeno s mjeleženjom to jene prafcheinje we ſebi wopſchijesche, haež dha ta wot njeho roškladzena žumia ſbóžnawejje prawdy woprawdze wurod hele je a to namloženje, najprjedy s tuteho ſrjedžijeho tamne jenotlive tamane ſažady prihovacž.

Schtož chžysche Luther wuwjesež, je wot njeho w tamním liječe na žamža poſtanijene: ujeje to ujež ſuadniſche haež ſhle ſ ſkótka „žyla žumia kſchecžanskeho živjenja“. Wſcho paſ wón vróžo na wěru wjedže a ſ ujeje wotwodža. Runje w teſle wěrje wón wěrnu žwobodu kſchecžana namaka. Wo tým chze tu rěčecž a to „žamlutžy njewueženym žlužicž“. So by možlo ſo ſ čiſta dopoſnacž, ſchto kſchecžan je a ſchto ſe žwobodu je, fotruž je jenu ſchrystuž dobył, a wo čimž žw. Pawoł taſ wjele piža, wón do předka tej dwě žadže ſtaji:

„Kſchecžan je ſe žwobodu ſujiſom na de wſchěni wězami a nifomu poddanu; —

„Kſchecžan je ſe žlužobu ſuvičku wſchěch wězow a kóždemu poddanu. —

(Pſchichodnje dale.)

Kſchecžanowa žwoboda a žlužba.

Hlož: Budž, Žesom ſchryste, ſhwalemu atd.

Wo kſchecžiana žwobodže
Luther podal rošklad je,
Kž dale pſches lětſtotetka
Je jažna parla kſchecžanstwa.
Halleluja! —

Je ſpěv to možnje wýſkazy:
Kralowacž ſy žwobodny;
Kſjes na de wſchěni wězami,
A poddan taſ džě nečjeji!
Halleluja! —

A ſ do bo m měſchniſ ſ wječeju;
W ſchrystužu tý Boži ſy,
— Haj wožebnoſez to wýžoka
Je, fotruž kſchecžan wěrnu ma.
Halleluja! —

Hdyž Bóh je taſle wobhnadžit,
W ſchrystužu eže po vyjſhit,
Je tež paſ eže ſej po woſak
Do žlužby a eži džělo daſ,
Halleluja! —

So wotročku tý wſchěch wězow ſy,
Kóždemu wſchaf poddanu,
Kž Bohu žlužiſ ſ ſuboſezu
A jenak ſubje bližšemmu.
Halleluja! —

Kral, měſchniſ, wotročku woprawdze
— Žjednoczenje dživne je.
W ſchotu paſ Wumóžniſ twój je,
A twój tež nadaw ſ oſtanje.
Halleluja! —

Duž jeno žwěru ſa nim dži,
Kſchij ſež ſwoluje na ſo wsmi! —
Schtož tu bě ſtowá ſchenujim,
Džel w raju ſměje njebjefim. —
Halleluja! —

Tón Kſjes je mój paſtry.

(23. pſalm.)

Kak ſtary je tónle kſherluſch. Pſches lětſtotki je klinčak a ujeje ujež wot žwojeho blyſcheženja a žvhnowanja ſhubil. Stary muž w nim podawki a naſhonjenja žwojeho živjenja wobſamkuje. Davit ſpomina na lěta mlodovſe, kak jako paſtry ſaktaſo pſched ſtadlo ſtupi a jo pſched ſubami růbježnych ſwérjatow wobarno-vaſche, ſo možes he ſo bjes ſtracha paſcž. Taſ je Bóh ſub ſujiſ ſeho ſakhowal a wobſtaral a prawje wodžil. Wón ſpomina na kralovſke lěta; hdyž jeneho ſa towarzcha k blidu pſchiwſa, potom možachu njepſchecželjo jeho dla ſebi radziež, ſchtož chžychu; pſchi kralowſkim blidze bě ſhownany a bjes ſtracha. Taſ je kóždu čaž pſchi žwojim Bohu a ſujiſu był, ſtroſchtu ſa dowěrny. Po czežkach puczach je kſhodžiež dyrbjal „w eženym dole“, Bóh je jeho podpjerat a troſchtowal. Teho dla, kaž w ſlicžbowanju wſchitke naſhonjenja ſ Bohom wobſamku ſ tými ſlowami: „Dobrota a žmilnoſez pónudze ſa nimi moje žiwe dny, a ja wostanu w domje teho ſujiſa wěžnje.“

Moji pſchecželjo! Hdyž w czeſkej hodžinje na naſche živjenje vróžo hladam, njeħrybja nam potom tež tele pſalmowe ſlowa na naſchej hubje pſchińež?

Bóh je nam ſuboſez a žwěrnoſez wopofaſak a naž ſaſtaral kaž paſtry ſwoje wotwaz. Kſhodžachmy ſi na wopacžnych puczach we blidze, je wón ſe ſejerpliwoſež ſa nami ſhov, ujeje naž wopſchecžil, ujeje wotpočnyl, doniž naž ſažo njenamaka. doniž jeho ſažo njenamakachmy we wodaczu hréchow.

W czežkach čažach žaſoſeže, hdyž husto měnjačmy a požadachmy: „druhi pucž, druhu pucž“, potom je wón ſ nami był, ſo dyrbimy dženža kſhwalicž a wýſkacž: Bě prawy pucž, po fotrymž naž wjedžesche. A ſchtož je to junfróz ſapſhijak, tón we woblicžu wſchěch napſchecžnych možow živjenja wuſnawa, ſo jenož jene naſche žiwe dny ſa nami dže: dobrata a žmilnoſez, haj dale tehole živjenja. Pſchetož puczowanie tudž jum ſchecžtajje, žnijerež pſchindže jako požledni njepſchecžel, ſo by naž traſchila. Nejestruchly a bjes bojoſeže kſchecžian, kž k ſtadlu dobreho paſtryja žlužcha, widži, ſo ſo wona pſchibližuje. „Schtož chze nje dželicž wot ſuboſeže Božej, fotraž je w ſchrystužu Žeſužu, naſchim ſujiſu?“ „Ja wostanu w domje teho ſujiſa wěžnje.“

T. ř.

Pſchiwera abo wěra?

IV.

Zaſko wulka wójna wudyri, pſchilſtowachu do domow wſchelakore dživne líſty: „Njebjefke líſty“. A wot koſo wone pſchilſtowachu? Niž ſ daloka ſhem, ſ najmjeňſha nam jenož, ale ſ taſ nekotreho domu naſchich wožadow, ſerbſkeho a němſkeho, ſlétowachu wone do taſ nekotreho domu naſchich wožadow, do ſerbſkeho a do němſkeho. Pižane paſ běchu, ſchtož ja wěm, němſki, a husto doſež jara hubjenje němſki, haj, druhdy njeveſch, ſchto to rěka, ſchtož tam je napížane. A ſchto chžychu tute líſty? Dwojake pſchede wſchěm, hdyž tež niž jenož tuto dwojake.

Najprjedy, ty dyrbjeſche tajki líſt ſobudacž žwojemu wojaſej, fotryž do wójny czehnjeſche. Sa tajkeho wojaſa je tón líſt, kaž w nim je pižane, jedyn talisman, jene ſhwiecžatko, jene ſnamjo,

jene kusko, tak ſo ani njepřečelſta fulka ani njepřečelſki mječ
jeho njerani a njemori. To druhe je to, ſo ſo žadaſche, ſo by
tý wotprižal tón liſt a tež druhim ſi wotprižanju dał. Činiſch-ſi
tý to a wěriſch-ſi tý to, maſch tý wodacže twojich hrěchow, a njech
je jich telko, felkož pěſta píſhi morju a liſcza na ſchtomach; nje-
wěriſch-ſi pať to, dyrbíſch ſmijereže wumrěč.

Tole dvojafe, píchede wšchém to přenje, bě ſi píchicžinu teho, ſo te líſty tež píches naſch ſerbſti fraj ſlětowachu. Toſa jenož tole? Niž hiſcheže učjchto druhe?! Haj, hiſcheže nějchto druhe bě ſi píchicžinu, ſo na wſchém požleďfu tute líſty tež ſlětowachu píches naſch ſerbſti fraj, ſo ſo ſobiudawachu do wójny, ſo ſo wojaſam do poſla ſežeſechu, ſo ſo wotpíſowachu, a tuto jene bě a je ta píchivéra naſcheho ſerbſteho luda.

Psalmuéra paf, fotraž ſo na tajfe „njebeſſe ſiſty“ ſpuſčaća, je małowěra. Psjche mało wěry tu bě, pjche mało dwierry do Boha, psjche mało wěrjačeje modlitwy f Bohu! A hdyž ſchtó taſtu małowěru cži njewěru mjenuje, njemóžecj prajicž, ſo ma ſi tym njeprawo. Dofelž njewěriſch, ſo Bóh tón ſnjeſ ſelfo možy ma, tebi twojego woſjafa ſchfitacž a ſdžeržecž, wobrocžiſch ſo, pomož pýtajo, taſtim popiſanym papjeŕfam. Dofelž njewěriſch, ſo ta woſa Boha teho ſnjeſa ta wſchehomila a wſchehomózna je, meniſch, ſo taſta popiſana papjeŕfa to ſamože, mjenujzy ta, ſo twojego woſjafa wutorhiſje ſi Božeje woſle a ſo jeho ſita a ſdžerži po ſwojej woſi, po ſwojej — papjerjanej woſi.

So bn tole wósho tola tež jenož na papjerje stało. Tola, Bohu žel, tole je šo woprówdże mjes Šserbami stawało a šo tež hiščeže stava. Tón lišt, fotryž mani tu ruinje k rufomaj, je jenož jedyn s tych wjele, fotrež w Šserbach šu. A faſ je wón pižany! A ſchto wósho w nim ſteji! U ſchtóž praſi, ſo to s fatholſfeho hiſceſčanſtwa, tón šo myſli! Tež fatholſfa zýrfej je tajfe „njebjeſſe liſty“ ſacžiſkała, faž to hižo ſe 6. lětſtota wěmu, w fotrymž šo, taſ daſofa hacž je nam ſnate, k prěnjeniu raſej tajfe „njebjeſſe liſty“ poſaſowachu. Duž woſtawa jenož pôhanſtvo hiſčeže! W pôhanſtve a w pôhanſfich waſchnjach paſ nětfle w tutym wulfim čaſu pomož a wučžef pytačž, to rěfa, ſebi a ſwojeje wutroby wěrje ſinjerntu wuſud wuprajicž.

W dalszym chzemy spytacz, zebi njschtu wo tom prajic, schtoz wo tajfich „njebjessich listach” suate a wusledzene je, a potom tez wo tym, schtoz w tych ntfole rosschernykh „njebjessich listach” steji. Wcenniny, so potom kozdy, fiz hiszczce ntfle do tajfich listow dzierzi, pak tuton list do mohnja cziibnje a z nim swoju pschiweri, pak zebi jen skhowa jafo wopominjeniu sanidzeneje czemueje pschiwery a tormyczce a jafo pozyru: tak zenyje wjazh!

„Njebjeſſe liſty“. Tute ſo hafle w naſchim wójnſkim čaſu ſjewiſe njejkui. Wójna 1870/71 namaka je poſta wojaſow němſkých wójſkow, a, felfož je ſnate, běchu wonie wožebje w 30lětnej wójni je 1618—1648, roſſchěrjene. Te liſty abo te mořpiſſi tých liſtov, fotrež ſo poſta naš w tutej wójni je rojejcželu, nochzedža pač do zyka tač ſtare býcž. Tón jedyn je ſo 1724 w Holsteinſkej ſjewiſ; i Holsteinſkeje pſchifhadžejche tež jedyn „njebjeſſi liſt“, fotryž 1870 mjes wojaſow roſlětovaſche, bě pač ſo hižo 1579 ſjewiſ.

Na přánímu rafael římským v „německých listech“ se 6. letostotfa. Bě to jedyn list, fotrýž w Romje s něbjia naivočtař rova knjateho Pětra dele padnivšchi řebi řivjeczenje njedžele žada. W tutym paf jedyn biskop piſče, ſo je to jebanfa, dofelž je Chrystus řivoju woſu ſjewiſtpſches profejtor a japoſchtovoſ. Tola, hacž runje jaſo „čertovſti ſkutk“ ſnajomu ſežinjeny, je ſo tutón list tola roſſchériſ. W lěcže 745 namafanu jón w Franzowſſej, tola ſ tým piſchijpomnjenjom, ſo je w Šerujaſemje ſ něbjieß padnýl, ſo bu wot janžela Michała namafanu a ſo je ſfónežnije do Roma

č rówej ſw. Pětra pſchifac̄. Liſt a tón, fotrýž jón roſſchérjeſche, wobaj buſchtaj lěta 745 na zyrfwinſſej ſhromadžiſnje w Romje ſatamaṇaj. Tola jenož něfotre lěta poſdžiſho, 789, dyrbi khěžor Khorla Wulfi pſchifaſac̄, ſo ma ſo „tón zvle ſky a najebaný liſt, wo fotrymž něfotſi ſabkudžení ſudžo, druhich do břuda wodžo, praja, ſo je ſi njebla paduňl, ipaſic̄ a niž cžitac̄ a wěric̄“. Tola, ſchtož ſo ſi luda njeſhubi, bě tón liſt. W čaſku fſchižowarjow jón ſaſo naděnídženij, a wón bě mjes̄ tým na wobſchěrnofeži pſchibywał, taſ ſo w nim nimo teje pſchifaſnje, ſo by ſo ſwjathý džení ſwjecžil, tež wſchelakeho druhého namakaſch, na pſch.: ſo tajſi liſt tež fita pſched mjecžom a wohnjom. To ſo 1451 Č prěnjeſmu rájej w jenym tajſim liſcže namaka, a tutón mějeſche jena žona jako fuſko wofolo ſchije poſvěnjenij. A to, jene fuſko, fotrež pſchi ſebi noſyſch, ſo by fitam byl pſched mjecžom, fulſu atd., bu wón bóle a bóle a to tež taſ dženſa hiſchče, a to pſchede wſchěm je ſobu to njeſchěſcijanſfe, to póhansſe.

U hdyž temu hiščeže nějchto povijščitowite píchišponutiny, njeđ je to to, ſo ſu tute „njebjeſſe liſtę“ we wjedžornych frajach t. r. poſa naš w Europje naſtaſe, niž něhdje druhdje — najmjenje wěſo — jeli trjeba, ſo to hiščeže ras wuprajimy — we njebježach! U ſ Europę — a to njeje rutne ſ čeſcžu ſa nju — ſu ſo wone roſſchériſe moſk rjez po zyſej ſemi a ſu we wjele rěčach piſane a tež čiſčežane, hacž tež w ſerbsſej, njevěm, býchmy pak to rad ſhoniſi. —

S yosa.

4. Šerbský voják psáče tak řecky: „Vutrobní postravov
si v Slánské feje, kdežž bym v horzej bitvě a fanouškům vohnuji,
kdežž knězecí bohatce žně džerží v obličeji a v nozích. . . . Štěnit řeč
jara svěželis a nativarský psáček „Pomiluj Boh“, fotrček psáček
Naš wufhadža . . . Člověk najež živý v obličeji chleba kněžev, ale
v obličeji knězecího psáčka Božeho, fotrček psáček Boží ert wufhadža. Na-
džíja a dověra na Boha naš tedy můžuých cínu.“

Ge Gherbow, fa Gherbow.

„Sa „Pomhaj Bóh“! Žene druhe ſerbske ſopjento nječavno piňasche: „Wažne je tež, ſo ſo redaftorej prawjewjele dopišuće. Tón ſam wot ſo wjedzecž njenóže, ſchto ſo po Gserbach ſtawa, je po tajfim na druhich počašan.“ Tute ſlova ſ tamnega ſerbskeho ſopjenta dovoli ſebi redaftor tuteho ſopjentfa „Pomhaj Bóh“ tu ſtajicž a ninta ſ tenut nježo pſchijstajicž, ſhiiba to, ſo ſo tu pſchede wſchěm wožebje wo zýrfwiniſſe na božiníſſe a podobne poujescže jedna, a ſo tež tute wuwoſtawaja.

Žitěj njech ſo dopiſu ſežetu do Rostib, Poſt: Lantib.

Lutherome ſtowa.

49

Má-li něchtó Božé ſtvořo a njeníž je předováníje ſi njeho
ſežintiež, tón ujednrbjať nihdy předař býež.

50

30.
Katechismuß dyrbi woſtac̄ a fnežjtvo w fjeječijanſfej
zhrfwi wobfhovac̄ a ſ fneſom bvež.

J. K.